

Neodvisni nosilci reagirajo hitreje

Pogovor z dr. Klausom Klingnerjem

Pogovor s Klausom Klingnerjem, pravosodnim ministrom dežel Schleswig-Holstein, o sodelovanju med pravosodnimi inštitucijami in organizacijami neodvisnih nosilcev v okviru politike do kriminala, njegovih izhodiščih in mejah

Katere naloge politike odkrivanja in preprečevanja kriminala v Vaši deželi že prenašate na neodvisne nosilce? Ali imate ideje in načrte, ki segajo še dlje?

Schleswig-holsteinška vlada uresničuje v politiki odkrivanja in preprečevanja kriminala celoten koncept, katerega cilj je istočasno razvijanje odprtega in zaprtega izvrševanja kazni, pravosodnih socialnih služb (sodna pomoč, pomoč obsojencem) in tudi neodvisne pomoči javnih in privatnih nosilcev. Tako naj bi se izboljšalo sodelovanje in koordinacija z državnimi tožilstvi, sodišči, drugimi organi in socialnimi organizacijami.

Neodvisni nosilci trenutno delajo predvsem na področju ambulantnih ukrepov, kot so tečaji socialnega treninga in svetovanje, pri stanovanjskih projektih, izvrševanju delovnih nalog, spravi med storilcem in žrtvijo ali ambulantni terapiji za spolne in nasilne storilce. Po

odpustitvi lahko mladi nadaljujejo izobraževanje, začeto med izvrševanjem kazni. Naš cilj je razviti in uresničiti omrežje pomoči za mlade in odrasle po vsej deželi.

Kateri so tisti kriteriji, ki so po Vašem mnenju značilni za učinkovitost neodvisnih nosilcev?

Neodvisni nosilci s svojimi službami in ustanovami, prilagojenim specifičnim problemom kaznovanih, hitreje reagirajo in so učinkovitejši kot okostenel inštitut izvrševanja kazni.

Na ta način laže prevzamejo za življenje na prostosti tako pomembne integracijske naloge. Njihova pomoč temelji na načelu prostovoljnosti, ne prevzemajo nikakršne kontrole in poizvedovanja niti ne poročajo pravosodju, pomoč je praviloma časovno neomejena, mandat prejmejo od kaznovanih in njihovih

družinskih članov, njihov cilj je družbeno reševanje konfliktov in socialna integracija. Kot del socialnega skrbstva omogočajo svojim klientom svobodo izbire.

Ali obstajajo tudi take naloge, ki bi morale ostati v pristojnosti pravosodja?

Osrednja naloga pravosodja je v tem, da s kazenskimi pravi in z izvršitvijo kazni prispeva k osvetlitvi norme in da prepreči nadaljnjo kaznovanost. Sem spada odvzem prostosti kot ultima ratio (čimbolj odprto, blizu doma, decentralizirano v majhnih skupinah) in tudi sodna pomoč in pomoč obsojencem kot ambulantna oblika pravosodne socialne kontrole. Kjer država posega v svoboščine, tam ni prostora za delo neodvisnih nosilcev.

Tudi tu moramo - ko gre za državno/ pravosodno delo - pogledati kriterije kakovosti. Kakšni so?

Tudi uporaba kazenskega prava in izvrševanje ambulantnih in stacionarnih sankcij, ki omejujejo in odvezemajo prostost, sta vezana na načelo sorazmernosti, na temeljne pravice in zahteve socialne države. Naša politika odkrivanja in preprečevanja kriminala mora biti humana, racionalna in učinkovita - stalno jo morajo preverjati in nadzirati javnost, stroka in poslanci.

Kaj bo treba po Vašem mnenju izboljšati, da bi vzpostavili in trajno zagotovili učinkovit sistem pomoči oz. vseobsegajoč program storitev?

Še bolj kot doslej moramo učinkovito izrabiti in strniti osebne in finančne vire. Število in trajanje kazni z odvzemom prostosti lahko zmanjšamo za tiste storilce, ki jih bolje nadzorujemo ambulantno. Pri organiziranem kriminalu, spolnih in nasilnih storilcih pa moramo intenzivirati varnostne ukrepe in ukrepe za ravnanje s kaznovanimi in tako vsaj začasno zmanjšati nevarnost. Sodelovanje in koordinacija med pravosodnimi socialnimi službami, kaznilnicami in javnimi ter privatnimi nosilci neodvisne pomoči naj bi se zboljšala s stalnim svetovanjem, če to stroka priporoča in če ga prizadeti želijo.

Kako ocenjujete razvoj družbenih problemov, kot so vedno pogostejši napadi na azilante in tujce? Ali se tu odpirajo nova področja tudi za neodvisne nosilce?

Družbeni problemi se bodo zaostri, bitka za ločevanje se bo okrepila na nacionalni in internacionalni ravni. Zato bo v prvi vrsti nujna ofenzivna socialna politika, ki se bo zavzemala za več socialne pravičnosti. Država pa bo morala tudi poudariti vlogo javnega reda in miru, da bi tako zagotovila državljanom čimvečjo osebno in socialno varnost. Nasilje nad azilanti in tujci moramo intenzivno preganjati in obsoditi.

Neodvisni nosilci se lahko lotijo integracijskih nalog z delom z mladimi, s svetovanjem, s socialno pomočjo za brezposelne in socialno ogrožene, ki segajo po nasilju. Državne sankcije naj bodo zadnje sredstvo, prednost imajo vsi programi socialne integracije in možnosti neodvisnih nosilcev. Predvsem pri mladih brez orientacije gre za to, da jih v konkurenčnem boju ne pustimo samih, da jim ponudimo takšno socialno okolje in prostor, ki jim bosta v oporo in ki jim bosta povečala samozavest.

Prevedel Darko Čuden

Dr. Klaus Klingner, rojen 1935. Od 1956 do 1960 je študiral pravo v Hamburgu in Kielu. Od 1960 do 1964 se je izobraževal za pripravnika v Schleswig-Holsteinu. Leta 1964 je promoviral na Univerzi v Kielu. Od 1964 je sodnik v deželi Schleswig-Holstein. Od 1966 je član SPD.

Predsedujoči Nemške paritetne dobrodelne organizacije, predsednik *Arbeitersamariterbund Schleswig-Holstein*. Član schleswig-holsteinskega deželnega zbora od maja 1971, od 1971 do 1975 podpredsednik poslanskega kluba. Od 1979 do 1983 predsednik komisije za notranje zadeve in zakonodajnopravne komisije, od 1983 do 1987 podpredsednik finančne komisije. Od 31. maja 1988 pravosodni minister dežele Schleswig-Holstein

Intervju je preveden iz *Neue Kriminalpolitik - Forum für Praxis, Politik und Wissenschaft*, let. 4, št. 4, 1992, str. 34-35.